

Et dejligt liv i 100 år

Om Erhardt Christensen fra Boddum

Af Elly Mardal, Hurup

Den 3. marts 1903 var der glæde i hjemmet hos Kristine og Jens Peter Christensen i Boddum, deres syvende barn en lille dreng Erhardt så dagens lys.

I forvejen havde de Niels født i 1890, Kresten født i 1891, Elna i 1894, Anna i 1896, Marie i 1899 og Alfred i 1901. Efter Erhardt fik de endnu en lille dreng Henry i 1907.

Disse 8 børn voksede alle op og fik en god kristen start i livet. Når Erhardt fortalte om skoletiden, var det kun de lyse minder om disse år, han erindrede.

Noget af det første Erhardt huskede var, hvorledes han og faderen ofte om søndagen

vandrede ned til Boddum kirke ad kirkestien nord om Boddum by; han løb gerne foran og ind i kirken, hvor de altid sad på samme pladser, og her satte han sig lige før faderen nåede ind.

Efter kirkegangen var der det, der dengang kaldtes kirkestævner, dvs. man samledes ude i våbenhuset eller udenfor kirken, hvor først præsten fortalte om hvad nyt der var sket i sognet i ugens løb, og herefter var det sognefogdens tur til at fortælle om, hvad han var blevet pålagt at skulle berette af nyt fra stat og amt for befolkningen. Således havde det været i flere hundrede år, og det hørte først op engang i

Erhardt ved sin 100 års dag. På billedet ses tillige forældrene Kristine og Jens Peter Kristensen, samt den nye ejendom fra 1955.

Den gamle ejendom nedrevet i 1955.

1920-erne. (Det var her man mødtes for at få de sidste nyheder, idet det langt fra var alle der læste aviser dengang). Når de kom hjem havde moderen altid middagsmaden parat og man samledes om bordet, og det første der spurgtes om: hvad nyt der var sket i ugens løb?

Fra første verdenskrig fortæller Erhardt ligeledes om, at broderen Kresten (som senere blev slagtemester i Bedsted) var indkaldt ved dragonregimentet i 3 1/2 år, bl.a. red de rundt nede i Brokjær og Dover skov, men han måtte end ikke komme hjem en kort tur og Erhardt fortæller, at de heller ikke måtte tage ned og tale med ham, hvilket han syntes var uretfærdigt.

Efter konfirmationen havde Erhardt plads som tjenestekarl i Dalgård i Refs i 3 1/2 år. Bl.a. erindrer han grundlovsfesterne og møderne, der blev holdt ved højen bag gårdens have, hvortil der altid var utrolig mange deltagere. (Billede fra ca. 1918 eksisterer).

Dernæst flyttede han til Heltborg og senere til Gudnæs. Herefter blev det til et 5 måneders ophold på Hoptrup højskole i Sønderjylland, bl.a. sammen med Niels Sindbjerg fra Thyholm og 4 andre Sydthyboere.

Derefter vendte han tilbage og tjente hos skovrider Bruun i Dover og Hurup, hvor han havde en meget lykkelig tid. - Erhardt har trofast gennem årene gemt flere gode breve, som skovrideren og hans familie sendte til ham i tiden herefter.

I 1924 havde Erhardt bestemt sig til at tage på landboskole, men da hans far Jens Peter døde i 1925, følte han sig nødsaget til at flytte hjem og hjælpe sin mor, da de øvrige søskende

alle var bosat udenfor hjemmet. Dog bortset fra søsteren Marie, som stadig var hjemme. Erhardt og Marie kom derefter til at bo sammen resten af livet.

Skæbnen ville at det blev hans livsværk, han kom til at udrette i barndomshjemmet, som havde været i slægtens eje siden 1830-erne, da bedstefaderen købte de 9 tdr. sæde, noget af Boddums bedste jord, som således blev slægtens eje gennem 170 år.

Erhardt passede dyr og jord i bedste stil, men fik også tid til små job; han havde tidligt erhvervet kørekort, det var allerede i 1923. Blandt andet kørte han lidt ud med varer for Købmand Borggaard.

Sin første bil, en blå Ford 1927 4-dørs, købte han af købmand Borggaard omkring 1935 for 350 kr. Bilen blev brugt til mange køreture både for familien selv, men også for venner og naboer. En tur til Aalborg tog 3 timer hver vej. - Efter nogle års forløb solgte Erhardt igen bilen for 700 kr. Flere forskellige biler har fulgt senere – den sidste blev købt i 1986 en Ford Sierra årgang 1984. Om den berettede han, at han kunne mærke at det var ældre folk, der havde haft bilen før. Han mente dermed, at han selv kørte en del hurtigere og nød det. Han afhændede først bilen i 2001, da han ikke følte, at han ville køre bil længere.

I tiden da Erhardt drev ejendommen for sin mor, bestod besætningen af køer, grise, høns m.v. og to islænder heste, der var små og meget lodne, så overgangen fra at være vant til store fine arbejdsheste følte uvant. Derfor blev de

Marie og Erhardt.

Skolebillede fra Boddum Skole 1910

1. Chr. Krabbe (Lodbjerggård)	23. Margrethe Jensen (Skinthøj)	47. Marie Graversen
2. Jens Krabbe	24. Anton Madsen	48. Anna Galsgaard
3. Anton Andersen	25. Otto Riis	49. Stinne Dam
4. Jens Hagbart Riis Jensen	26. Lærer A. P. Jensen	50. Marie Christensen
5. Ukendt	27. Karen Riis	51. Mette Jensen
6. Thorvald Kristensen (Færgemand)	28. Johanne (gift Agerholm)	52. Mary Kristensen
7. Thorvald Krabbe	29. Lærerinde Margrethe Pedersen	53. Chr. Hargaard
8. Gilling (fra Hurup)	30. Maren Jensen	54. Hans Hove
9. Ukendt	31. Eva Riis	55. Theodor Madsen
10. Kirsten Krabbe	32. Ejnar Grave	56. Chr. Christensen (skrædder i Paris)
11. Rita Thomsen	33. Ingvard Graversen	57. Magnus Madsen
12. Thing	34. Ingvard Pedersen	58. Erhardt Christensen
13. Ukendt	35. Harald Dam	59. Alfred Christensen
14. Katrine Dam	00. Ukendt	60. Viggo Hove
15. Ellen Riis Jensen	36. Marie Hove	61. Anders Sønderkov
16. Emma Aggerholm	37. Dagny Riis Jensen	62. Holger Christensen
17. N. N. Krabbe	38. Stinne Krabbe	63. Peter Erichsen
18. Agnes Kristensen (Færgemand)	39. Ida Christensen	64. Chr. Grave
19. Signe Riis Jensen	40. Rigmor Hove	65. Jens Hove
20. Else Jensen	41. Gerda Christensen (Færgemand)	66. Chr. Christensen
21. Margrethe Jensen	42. Ukendt	67. Morten Sønderkov
22. Ukendt	43. Kristine Jensen	68. Chr. Erichsen
	44. Signe Graversen	69. Jens Madsen
	45. Maren Hargaard	70. Albert Andersen
	46. Stinne Hargaard	71. Marius Krabbe

*Karen og Erhardt til hest i Dalgård,
Refs i 1918.*

små heste hurtigt afhændede, og der købtes lidt større jyske heste. I 1947 døde moderen Kristine, og Erhardt overtog fødehjemmet. Ved overtagelsen solgte han besætningen og herefter drev han gården kvægløs.

Da den gamle traktor på jernhjul blev købt samme år, var han også lidt ude at arbejde med den. Denne traktor afløstes ret hurtigt af en Fordson, som han havde i nogle år.

Få år efter, i 1955, rev han de gamle bygninger ned og byggede nyt stuehus og lade med garage. Samtidig afhændede han sin gamle traktor og købte en ny grå Ferguson, som eksisterede så længe Erhardt boede i ejendommen på Fuglebækvej 8. Den er blevet flittigt brugt hele tiden. Foruden at dyrke jorden kørte han i mange år ud og sprøjtede marker for ukrudt og skadedyr over store dele af Boddum.

Erhardt var altid villig til at hjælpe naboer, venner og bekendte, hvis de stod og manglede en ekstra mand til at hjælpe ved et eller andet.

I besættelsesårene købte Erhardt tillige ca. 19 tdt. sæde lyng og græsningsjord ude på Lindholm. Heraf drænede og opdyrkede han knap halvdelen til god agerjord, resten blev lejet ud til græsning.

Et konsortium havde gennem mange år lejet al jagten på hans arealer derovre. Jorden på Lindholm blev solgt igen i 1970-erne.

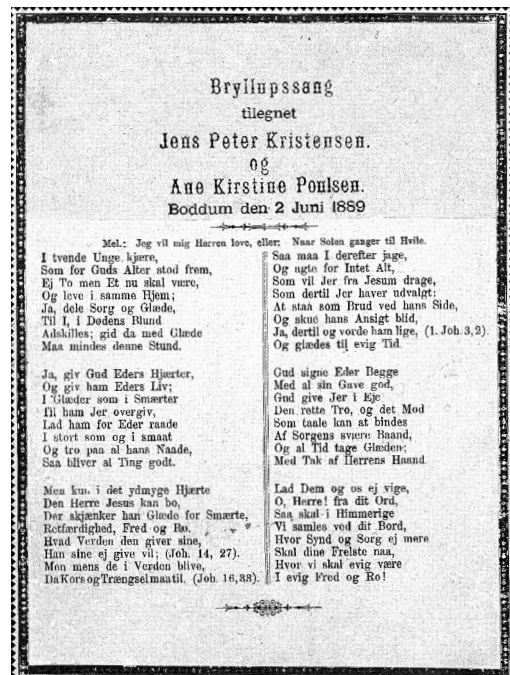
Det blev til over 50 gode år Erhardt og søsteren Marie fik i barndomshjemmet. Marie kom

op på Sct. Mortensgård i Ydby i 1992, da Erhardt på dette tidspunkt blev indlagt på sygehuset. Marie døde på plejehjemmet d. 5. december 1995, hun blev knap 96 år.

Erhardt fik endnu flere gode år i Boddum. Han drev selv sin jord, nød at køre lange ture ud for at besøge slægt og venner og deltage i deres fester, ligeså var han altid at finde i kirken ved de fleste gudstjenester.

I 1984 skrev Thisted Dagblad om, at Erhardt tilsæede sin mark for enogtresindstyvende gang. Dette år såede han for første gang ærter. Vi kan deraf se, at han stadig var med på de nye tiltag indenfor landbruget. Senere såede han også raps i jorden.

Hele to gange har Erhardt været med i TV udsendelser fra TV Midt/Vest. Første gang var i begyndelsen af juli 1994, da der blev optaget TV på nabogården under titlen: "Fra en øde ø", dvs. fra øen Lindholm ved Boddum. Erhardt kom da hver dag over og kiggede på de femten biler og sendevogne. Her talte han med de mange medarbejdere, bl.a. Vibeke Nipper,

*Bryllupssang ved Kristine og Jens Peters bryllup
i 1889.*

*Niels Thure Krarup og Erhardt drøfter deltagelsen i aftenens TV-udsendelse.
Elly og Hjalmar hører på.*

Cecilie Frøkjær, Karsten Baagø og Niels Thure Krarup. Og således kom både den grå Ferguson og Erhardt med i én udsendelse, hvor han fortalte om sit lange liv og det gode naboskab, han altid havde haft. – Anden gang Erhardt medvirkede i en TV udsendelse var på plejehjemmet Åbakken, da Åbakkens nye bus blev taget i brug.

Til samtlige fødselsdage har bordet været dækket for slægt, naboer og gode venner, der trofast samledes hos ham år efter år.

Erhardt solgte for få år siden sin ejendom til nabosønnen Anders Kappel, hvorefter han blev boende der en kort tid, indtil han i november 2001 flyttede ind på Åbakken i Hurup, hvor han var glad og tilfreds med tilværelsen og nød det, når nye og gamle venner kikkede indenfor til en lille snak.

Efterskrift:

Erhardt nåede at fejre sin 100 års fødselsdag med omkring 60 gæster. Han var frisk og lyttede til de mange taler og glædede sig over de til lejligheden skrevne sange, var glad og tilfreds hele dagen og mente end ikke, at han var det mindste træt ovenpå så god en dag, hvor han fik mange fine blomster, chokolade, hilsner og især telegrammet fra Dronningen var han lykkelig over at have fået.

Han fik dog ikke lov til at leve ret længe derefter, idet han døde uventet allerede tirsdag d. 15. april 2003 og blev begravet i Boddum påskelørdag d. 19. april i familiens gravsted.